

Meditsiinidoktor Katrin Lang

Astrid Saava – TÜ emeriitprofessor

10. jaanuaril 2005 kaitses Londoni Ülikooli hügieeni ja troopilise meditsiini koolis edukalt doktoriväitekirja tervishoiu instituudi vanemassistent Katrin Lang.

Doktoritöö on kirjutatud monograafiana ning selle pealkiri on "Vähi esinemine Eestis: sagedus ja andmete kvaliteet". Juhendajaks oli prof David Leon, Euroopas tunnustatud epidemioloog. Konsultandiks oli Tartu Ülikooli külalisprofessor, Tervise Arengu Instituudi epidemioloogia ja biostatistika osakonna juhataja Mati Rahu. Oponentideks olid dr Martin Bobak Londoni Ülikoolist ja dr Lucy Carpenter Oxfordi Ülikoolist. Londoni Ülikooli hügieeni ja troopilise meditsiini kool on hea mainega rahvatervise kraadiõppe kool Euroopas.

Katrin Langi doktoritöö annab põhjaliku ülevaate Eesti Vähiregistri ajaloost ja kujunemisest ning praegusest töökorraldusest. Eesti Vähiregister loodi 1978. aastal ning vähiandmed on tagasiulatavalt registreeritud alates 1968. aastast. Juba nõukogude ajal erines Eesti Vähiregistri töökorraldus teistest Nõukogude Liidus eksisteerivatest registritest. Praegune vähiregistri töökorraldus sarnaneb Lääne registrites praktiseeritavaga ning Eesti Vähiregister on leidnud rahvusvahelist tunnustust ning registri andmeid kasutatakse paljudes uurimistöodes.

Praeguseni ei olnud tehtud spetsiaalseid Eesti Vähiregistri andmete kvaliteeti puudutavaid uurimusi. Katrin Lang korraldas kolm registriandmete kvaliteedi uuringut. Need käsitlesid selliseid andmekvaliteedi aspekte nagu registreeritavate tunnuste valiidsus ja täielikkus ning registri hõlmatus. Nende uurimuste tulemusena selgus, et Eesti Vähiregistri andmed on kvaliteetsed.

Doktoritöös on antud ka ülevaade vähi haigestumusest ja suremusest Eestis, võrreldud vastavaid näitajaid Eestis ning Põhja- ja Baltimaades. Vähi haigestumus Eestis on enamiku sagedamate vähihaiguste osas võrreldav teiste Balti riikidega ning erineb mõnede vähihaiguste osas Põhjamaade haigestumuse näitajatest. Samas peegeldab vähihaigestumus küllaltki suures osas Eesti rahva tervisekäitumist, eelkõige suhteliselt suurt suitsetamise sagedust.

Kuna Eesti Vähiregister on Eestis ainus kogu rahvastikku hõlmav ja seejuures pikaajaliselt töötanud register, siis on tähtis selle ajaloo ja hetkeseisu dokumenteerimine ning andmete kvaliteetsuse tõestamine.

Katrin Lang on sündinud 4. mail 1963 Tallinnas. Keskkooli omandas ta Tartu II Keskkoolis (praegune Miina Härma Gümnaasium). 1987. aastal lõpetas ta *cum laude* Tartu Ülikooli arstiteaduskonna pediatria erialal. Pärast internatuuri töötas ta 1989.–1991. a Tartu Ülikooli lastekliinikus arstina. Alates 1992. aastast on Katrin Lang Tartu Ülikooli tervishoiu instituudis assistent ja alates 1998. aastast vanemassistent. Aastail 1995–1996 omandas ta Inglismaal Nottinghami Ülikoolis magistrikraadi rahvatervise erialal, magistratöö teemaks oli vähi majanduslik mõju Eestis. Katrin Lang on abikaasa Aavo Lang on arstiteaduskonna füsioloogia instituudi dotsent. Peres kasvab tütar.